

Prezentacija Godišnjeg izvještaja Ombudsmena BiH / DŽENAN KRIJEŠTORAC

Ombudsmeni predst

Najveći broj žalbi koje su zaprimili u 2016. odnosi se na povrede građanskih i političkih prava, a upozoreno je i da kršenje ljudskih prava košta

Piše: **ANGELINA ŠIMIĆ**

Ombudsmeni BiH dr. Jasminka Džumhur, Nives Jukić i prof. dr. Ljubinko Mitrović jučer su prezentirali Godišnji izvještaj o rezultatima aktivnosti institucije ombudsmena za ljudska prava BiH za 2016. na konferenciji za novinare u zgradi Parlamentarne skupštine BiH, na kojoj se saznalo da je zaprimljeno oko tri hiljade žalbi i da se najveći broj odnosio na povrede građanskih i političkih prava.

- To su osnovna prava od pitanja identiteta, imena, biračkih prava, izbornih prava u cjelini, pitanje kretanja u državi, prebivališta, pitanje funkcioniranja sudova i pravosuđa. Znači, ako ti stranovi vlasti ne funkcioniraju, onda su, zaista, narušeni principi vladavine prava, kazala je

predsjedavajuća institucije ombudsmena BiH dr. Jasminka Džumhur, od koje se saznalo da je zaprimljeno 2.977 žalbi i da se 1.718 ili 57,7 posto odnosilo na kršenje političkih i građanskih prava, dok se na kršenje ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava odnosilo 738.

Cijena je visoka, ne samo u materijalnom smislu već u smislu opstanka demokratije i samim tim društva u cjelini

Tu su i žalbe (168) na kršenje prava zatvorenika i pritvorenika, diskriminaciju (152), kršenje prava djece (139), povrede prava osoba s invaliditetom (53) i povrede prava nacionalnih i vjerskih manjina (9).

Donosioci odluka

Na samom početku konferencije dr. Džumhur poslala je jednu poruku, a to je "da ombudsmeni predstavljaju glas naroda. No, nažalost, glas naroda teško dopire do donosioca odluka, što otvara pitanje ostvarivanja prava, zagovaranja i promoviranja, znači ljudskih prava, ako je ograničena spremnost i prostor za dijalog".

- Nažalost, ombudsmeni bilježe u 2016. godini činjenicu da ljudska prava

tavljaju glas naroda

nisu element koji se uzima u obzir u BiH prilikom donošenja strateških odluka. Sporost zakonskih reformi, ako se pogleda broj donesenih zakona u svim parlamentarna, na svim nivoima, može se zaključiti da ima za posljedicu sistemsku kršenja prava građana čak u slučajevima kada te reforme nemaju, odnosno ne bi trebale da imaju bilo kakve političke konotacije kao što su zakoni kojim se uređuje pravo na penziju, kazala je, između ostalog, dr. Džumhur, naglasivši i da se zanemaruje činjenica da kršenje ljudskih prava košta, "ima svoju cijenu koja je visoka, ne samo u materijalnom smislu već u smislu opstanka demokratije i samim tim društva u cjelini".

Plaćanje odšteta za kršenje ljudskih prava, za neizvršavanje sudskih odluka, kazala je da idu na teret svih građana i uzima se iz budžetskih sredstava u koja građani uplaćuju sredstva, istaknuvši da su njihovi pokazatelji indikatora da su posebno ugrožene određene grupe građana kao što su djeca, osobe s invaliditetom, povratnici i "nažalost, još uvijek neriješena pitanja iz prošlosti su teško breme za ovo društvo.

Neshvatljivo je da ne možemo jednom zauvijek riješiti pitanje statusa osoba civilnih žrtava rata".

Nives Jukić kazala je da se iz godine u godinu ponavlja najveći broj predmeta koji se odnosi na rad sudova, te da se to, prije svega, odnosi na neprimjerenu

**Već su obišli
desetak općina i
nekoliko sudova, a
dr. Mitrović kaže da
nastavljaju i sutra i
prekosutra i...**

duljinu trajanja sudskih postupaka i neizvršenje pravomoćnih sudskih odluka.

Žene s invaliditetom

Veliki broj žalbi odnosi se i na rad uprave.

- I žalbe, ustvari, iz ove oblasti su ukazivale na povredu načela upravnog postupka propisanih Zakonom o

upravnom postupku FBiH i Zakonom o općem upravnom postupku RS-a, navela je Nives Jukić, apostrofirajući i problem žena s invaliditetom koje su izrazito izložene diskriminaciji.

Ljubinko Mitrović u uvodnoj rečenici kazao je "da stanje u pogledu ljudskih prava i sloboda u BiH, po mom dubokom ubjedenju i to je moj stav, nije ništa gore u odnosu na druge zemlje, zemlje okruženja prije svega, ali i mnoge evropske zemlje koje se diče i ponose kvalitetom života, standardom, ostvarenjem ljudskih prava i sloboda itd, itd.", navodeći da je institucija ombudsmena u 2016. izdala 267 preporuka i da "59 je, po meni, frustrirajućih i, zaista, problematičnih. To su one preporuke gdje nismo dobili nikakav odgovor", što "pokazuje jedno neuvažavanje i institucije i onog što mi radimo".

Nerealiziranih preporuka je 62.

Kako bi se osiguralo njihovo veće poštovanje, ove su godine pokrenuli određene aktivnosti, pa su tako u ova tri i pol mjeseca već obišli desetak općina i nekoliko sudova, a dr. Mitrović kaže da nastavljaju i sutra i prekosutra i...

Новинари у никад горем положају

Представљање извјештаја у Сарајеву
ФОТО: ГЛАС СРПСКЕ

НАПАД НА НОВИНАРЕ ТРЕБА ДА БУДЕ КРИВИЧНО ДЈЕЛО

Нажалост, присутно је насиље, узнемиравање и застрашивање новинара, рекла Џумхур

ПИШЕ: ЖЕЉКА ДОМАЗЕТ
zeljka.glas@gmail.com

САРАЈЕВО - У БиХ је присутно насиље, узнемиравање и застрашивање новинара, која тешко остварују своја социјално-економска права, а свеукупно стање у медијима данас је много лошије него ранијих година.

Навела је то омбудсман за људска права БиХ Јасминка Џумхур, представљајући "Специјални извјештај о положају и случајевима пријетњи новинарима у БиХ" јуче у Сарајеву.

Према индикатору нивоа

медијских слобода и безбједности новинара за децембар 2016. године, БиХ се нашла на 65. мјесту, од укупно 180 обухваћених земаља.

Омбудсман је навела да се новинари у великом броју случајева суочавају са повредама права из радних односа, као и да су сви субјекти обухваћени истраживањем - извршна власт, политичке партије и новинари, указали да се највише крше економска права новинара.

- Нажалост, присутно је насиље, узнемиравање и застрашивање новинара. Напади на новинаре представљају напад на демократију и сваки случај се коришћењем међународних механизма може довести пред Европски суд. Пракса Европског суда за људска права показује да су ти случајеви у већини ријешени у корист новинара - рекла је она, додајући да се из разговора са новинарима види да их

већина нема закључене уговоре о раду, немају право на синдикално организовање, те питање јасно дефинисаног радног времена, односно прековременог рада.

РАДЕ БЕЗ АДЕКВАТНИХ УГОВОРА

Када је ријеч о нападима на новинаре, Џумхурова је истакла да су тужилаштва у БиХ добила различите одговоре који се могу сврстати у три категорије.

БРОЈ НАПАДА НА НОВИНАРЕ

2012	47 напада
2013	45 напада
2014	37 напада
2015	60 напада
2016	64 напада
2017	13 напада

- Једна група тужилаштва је одговорила да не води евиденцију о професији оштећене стране, друга група под истим околностима доставила је информацију да нема таквих евидентираних предмета. Трећа група тужилаштва доставила је потпуне показатеље - рекла је она, додајући да питање напада на новинаре није толико ефикасно процесуирано, иако је као такво пријављено надлежним тужилаштвима, као и да нису сви напади код надлежних органа и пријављени.

Џумхурова је нагласила да је потребно законом прописати кривично дјело напада на новинаре.

Омбудсман Нивес Јукић напоменула је да је извјештај сачињен на основу препоруке Савјета министара БиХ и уз подршку Мисије ОБЕС-а у БиХ, те да су коришћене методе анкете и интервјуа.